

2006. LX. ÉVFOLYAM 1. SZÁM / 91SOPRONI ARCOK / Turbuly Éva: Tirnitz József 80 éves

Turbuly Éva: Tirnitz József 80 éves

Hihetetlen, de igaz: Tirnitz József levéltáros 2006. március 11-én betölti 80. évét. A jeles alkalom szolgáltatott indokot arra, hogy otthonában két alkalommal is felkeressem, és jóízűen elbeszélgetve kifaggassam életéről, családjáról, a levéltárban töltött évekről, a nevezetes soproniakról, akikkel életpályája során találkozott.

Jóska bácsi 1947 tavaszán került Házi Jenő beosztottjaként Sopron thj. város levéltárába. A többször is nevet és jogállást változtató intézményből 1986-ban vonult nyugdíjba. A búcsú azonban nem volt végleges. Napjait a legutóbbi időkhöz – amíg egészsége megengedte – levéltári asztalánál kezdte. Az itt eltöltött csaknem hatvan év alatt – begyűjtésük, rendezésük során – személyes kapcsolatba került a Soproni Levéltár fondjainak többségével. Tapasztalatai, segítőkészsége révén sokszor jutottunk közelebb egy-egy reménytelennek tűnő probléma megoldásához.

92Elsőként a tágabb családról, az elődökről faggatom: Levéltárosként biztosan gyűjtött adatokat felmenőiről. Kik voltak, honnan jöttek a Tirnitz család ősei?

Az evangélikus família tagjai földműveléssel foglalkoztak, az egyik ág polgárosodott. A polgárkönyvekben 2-3 családtag polgáresküjére található írásos bizonyítékok. Az első ismert családtag Tirnitz György volt, aki városi rendőrként teljesített szolgálatot az 1720-as években. György nevű utódja az 18/19. század fordulójára elszegényedett, elvesztette a családi vagyont.

Apai nagyapám a Hasenörl téglagyárban volt téglamester. Édesapám, idősebb József 1900-ban született. Rövid ideig szolgált az olasz fronton, ahol maláriát kapott. A súlyos beteget már halottnak hitték, ennek ellenére, vagy éppen ezért hosszú élet adatott meg neki, 1980-ban halt meg. Fialal lakatossegédként 19 évesen került a Soproni Vasárugyárba, amely első és utolsó munkahelye volt. A számlátrát végigjárva mester, műszakvezető, majd 1956-tól a gyár igazgatója lett. Édesanyám, Buranits Katalin 1903-ban született, kópházi horvát ösöktől. (Anyai nagyapám Borisfalváról érkezett 1901-ben Sopron környékére. A családi hagyomány szerint otthon kitagadták, mivel szegény lányt vett feleségül.)

1926-ban születtem. Testvérem – talán édesanyám hosszas betegeskedése miatt – nem született.

Mit tud mondani a gyermek évekről, iskolai tanulmányairól?

1928-tól 1958-ig a Híd utcában laktunk. Otthon németül beszéltünk, magyarul Mollay Károlyhoz hasonlóan az óvodában tanultam meg. Négy elemibe a kurucdombi iskolába jártam, később, a bencés gimnáziumban papok tanítottak. Kedves tanáraink voltak Hein Tádé doktor, aki a magyart és a latint, Kovács Adolf, aki a matematikát és Tóth Pelbárt, aki a franciát tanította. Szigorú, de emberséges tanárok voltak. 1944-ben érettségiztem.

Érettségi után rögtön a levéltárba került Jóska bácsi?

Először egy Meyer nevű ember műhelyében segédkeztem. Ezt követően édesapám révén a vasárugyárba kerültem. Rövidesen azonban munkaszolgálatra hívtak be a szombathelyi repülőtérré. Október elejéig voltam ott, aztán visszakerültem a gyárba, amit hadiüzemmé nyilvánítottak. Októbertől májusig maradtam ott, 1945 májusában kerültem a városházára, a közmunkahivatalba.

Milyen emlékeket őriz a háború utolsó évéről, a bombázásokról?

A többi korombélivel részt vettünk a légo figyelésekben, romeltakarításban. Már az oroszok bevonulása után Ágfalvára vittek ki bennünket a romok eltakarítására. Rendőrök és katonák vigyáztak ránk. Itt kaptam „életem legjobb ebédjét” is. Bármilyen finom volt, este hazaszöktünk. A bombázások alatt a téglagyár pincéjébe menekültünk. A 60 emberre szabott helyen 300-an húztuk meg magunkat nagycsütörtöktől egy héten keresztül. Közben a lakást kifosztották. A nagy nehezen, Szombathelyről három napig hozott szalonna is eltűnt. Három orosz katonát szállásoltak be hozzánk, majd egy ideig egy kibombázott család, Trogmayerék laktak nálunk: a mama két felnőtt lánnyal és a cselédlánnyal. Az egyik lány segített abban, hogy munkát kapjak a városi közmunkahivatalban. 1945 és 1947 májusa között dolgoztam ott. Amikor a levéltárban 93megürült Maár Károly állása, főnököm, Ringhoffer Mihály ajánlásával kerülhettem a helyére. 39 év múlva innen mentem nyugdíjba.

Milyen körülmények, milyen jellegű munka várta a levéltárban?

Hárman voltunk Házi Jenővel és egy hivatalsegéddel. Fokozatosan tanultam bele a levéltárosi munkába. Megtanultam, mi az örjegy, hogyan kell egy iratot a sorkönyvek alapján kikeresni, mit takar

a szerelés. A legtöbb megkeresés a műszaki hivataltól érkezett. Tudományos kutatást csak nagyon kevesen végeztek: Verbényi László, Mollay Károly, Csatai Endre neve jut eszembe. Érdekességként említem meg, hogy a Kossuth Lajos utca elején, az úgynevezett német ház kertjében iratokat ástak ki. Belépési nyilatkozatok voltak, illetve azok névsora, akik pénzzel is támogatták a Volksbundot. Az iratokról jegyzék készült. Ez volt az úgynevezett Volksbund-lista. Gyakran kellett igazolást adnunk arról, az adott személy szerepel-e a listán vagy sem. Az iratokat 1951-ben elvitte a Munkásmozgalmi Intézet.

Házi Jenő akkoriban tudományos kutatásai mellett jelentős közéleti szerepet is vállalt a Kisgazdapárt egyik helyi vezetőjeként, konventelnökként. A megváltozott politikai helyzetben egyre nehezebb helyzetbe került, 1950 derekán, 58 évesen kényszernyugdíjazták. Közben az új törvény az egész közigazgatást átalakította. Megszűnt az önálló Sopron megye, létrejöttek a tanácsok, a megyei és a városi levéltárat összevonták, és állami intézményként a Levéltárak Országos Központja (LOK) irányítása alá kerültünk.

Milyen változásokat hoztak ezek a nagy horderejű események a mindennapi munkában?

Új igazgatónk, Dr. Takács Endrét, 1951. január 1-vel nevezte ki a LOK. Bajáról került hozzánk. Szerette a munkáját, sokat lehetett tőle tanulni. Rendkívül jó szervező-képességgel rendelkező, szigorú és sokat követelő ember volt. Erre szükség is volt. Új feladatok vártak ránk: gyűjtőterületi munka, iratbegyűjtés, rendezések.. Sok munkát adtak az üzemek. Nem szívesen adták át az anyagukat, sok mindent visszatartottak. Már nem csak a városi önkormányzat, hanem a város és a megye egész területén található történeti értékű iratok gazdái lettünk. Vonaton, biciklin és gyalog jártuk a falvakat. Az iratokat legtöbb helyen a padláson őrizték. A beszállítás 3 és fél tonnás teherkocsikon történt. Reggel ötkor indultunk, a kocsit lerakott egy-egy embert, aki előkészítette, összegurtvizta az anyagot. Visszafelé aztán sorban felszedtek bennünket az iratokkal együtt. Ezt követően került sor az iratok rendezésére, jegyzékelésére. Érdekességként említem, hogy a helyben már nem használt törvénytárakat, rendeletgyűjteményeket is összeszedtük. A duplumokból juttattunk más levéltáraknak is.

Új raktárakra volt szükség. A város különböző pontjain kaptunk helyiségeket, például a Magyar utcai Payrits vendéglőben, az Orsolyitáknál. Többnyire se fűtés, se villany, se polc nem volt. Nagyon mostoha körülmények között dolgoztunk. Takács Endre a teológia épületét szerette volna levéltárnak megszerezni, ami nem sikerült. A Lackner Kristóf utcai volt városi mozi 1952-53 táján került hozzánk, az 1990-es évek elejéig volt ott raktárunk. Ott is csak később került sor a belső szintmegosztásra, polcozásra.

A beszállított anyagot rendezni, jegyzékelni kellett. Első lépésként elválasztottuk egymástól a beszállítás során gyakran összekeveredett különböző eredetű iratokat. ⁹⁴Utána kerülhetett sor a fondon belüli rendezésekre. Ekkor ismerkedtünk a fond, az állag fogalmával. A LOK szigorú szakmai felügyeletet gyakorolt. Borsa Iván, Szedő Antal, Balázs Péter, Vörös Károly irányítottak és segítettek bennünket.

Kevesen voltunk. Radó József 1952-ben került a levéltárba érettségivel és 3 éves teológiával. Ivancsics Kálmán az ötvenes évek derekán, Horváth Zoltán először gyakornokként 1956-ban, Vargáné Gyöngyi 1958-ban. A szállításoknál, pakolásoknál alkalmi munkások is segítettek. A könyvtáros nyugdíjasként dr. Schneller Edit lett. Ő készítette az első felvételt a két levéltár összevont könyvvállományáról. Előtte én próbáltam a könyvtárat a mai kutatóban valamilyen visszakereshető és logikus rendbe rakni. Tudományos munkára nem nagyon volt idő. Takács Endre nem is engedte. Míg Házi Jenő elsősorban tudós volt, ő a szigorúan vett levéltári munkákat követelte meg.

Tudna néhány szót mondani Takács Endre 1956-os szerepéről, tevékenységéről?

Tudták róla a városban, hogy határozott fellépésű, jó szervezőképességű ember, aki nehéz helyzetekben is megállja a helyét. Már az események előtt többször keresték újságírók, zárt ajtók mögött tárgyaltak. Nem sokat tudok mondani arról, hogy pontosan mit csinált azokban a napokban. egy-egy elejtett megjegyzésből lehetett csak következtetni dolgokra. A főiskolásokat csendesítette, el akarta kerülni a fegyveres konfliktusokat. A forradalom leverése után egy ideig tanácselnök-helyettesként tevékenykedett. Február táján tért vissza a levéltárba. Májusban már bevitték néhány napra, aztán kiengedték. Augusztusban becsukták. Néhány hónapot vizsgálati fogságban töltött, aztán „bizonyítékok hiányában” felmentették. Amikor elvitték, a családja közvetítésével arra kért, utazzak el Csornára, és keressek meg egy bizonyos őrnagyot, tanúskodjon mellette. Én elutaztam, de a „küldetésem” végül is nem járt sikerrel. Azért szerencsére felmentették. Amikor hazaérkezett, az állomáson vártuk a családjával együtt. A LOK a felmentés ellenére fegyelmi eljárást indított ellene. Szegedre, majd Szombathelyre helyezték. Rövid időre visszakerült Sopronba, végül Veszprém következett. Rövidesen ott is igazgatói kinevezést kapott. 1974-ben vonult nyugdíjba.

Tudomásom szerint Takáts Endre távollétében Jóska bácsi lett a levéltár megbízott vezetője.

Igen, 1957 augusztusától 1961 augusztusáig. Vargáné, Gyöngyit annak idején én vettem fel. Ekkor került sor a levéltáron belül a földszinti könyvtár és a 2. emeleti raktár felé az áttörésre. Addig csak kívülről, a folyosó felől lehetett ezt a raktárat megközelíteni.

Hiányzott azonban az egyetemi végzettség. Szívesen vállaltam volna a tanulást, jelentkeztem is, de nem vettek fel. Előre mondták az ismerősök: Te klerikális vagy, téged nem fognak felvenni. Így aztán Horváth Zoltánt neveztek ki, akinek megvolt az egyetemi végzettsége. Később mégis levéltárosi kinevezést kaptam. Az addigi munkám, teljesítményem alapján adták meg a felmentést a diploma-kötelezettség alól.

Tudományos munkával mikor kezdett foglalkozni?

Az 50-es évek végétől. Korábban nem nagyon jutott idő ilyesmire. Lengyel Alfréd, a Győri Levéltár igazgatója keresett meg, hogy vegyek részt Az élet megindulása a felszabadulás után.... című kiadvány forrásainak összegyűjtésében és feldolgozásában. Így kerültem ebbe az egész dologba. Takáts Endre nem nagyon engedte a tudományos munkát: A levéltáros nem tudós, szokta mondani. Zolinak, aki maga is kutató ember, más volt erről a véleménye. A Soproni Szemlében is publikáltam kisebb közleményeket. Elkezdtem a 16-17. századi német szövegek olvasását. Először bizony nem ment könnyen. Segítségért, tanácsért sem igen tudtam kihez fordulni. A külső tanács működését vizsgáltam. Vörös Károly, Degré Alajos, Baraczkai István biztatott, hogy írjak róla egy tanulmányt. 1971-ben jelent meg írásom a Bónis György és Degré Alajos által szerkesztett Tanulmányok a magyar önkormányzatok múltjából kötetben. Komoly munka volt a fondjegyzék összeállítása is Vörös Károllyal.

A levéltárban töltött évtizedek alatt az iratok egy nagyon jelentős részét rendezte is....

Hát igen. Ahogy említettem, ekkor ismerkedtünk a fond, állag fogalmával, a rendezés elméleti oldalával. Engem nagyon érdekelt a gyakorlat, hogyan érvényesülnek ott ezek az alapelvek.. A begyűjtött községi iratokkal volt a legtöbb dolgunk. Nem akarok dicsekedni, de Balázs Péterék az én magyarkeresztúri rendezésem alapján készítették el a háború előtti községi iratanyag rendezésének a sémáját. Ezt csak utólag tudtam meg.

A levéltári munka során láttam, hogy a megyei feudális anyag rendezésének nagy részét is Jóska bácsi csinálta.

Hát igen. Szerettem csinálni. Nagy munkát jelentett a közgyűlési mellékletek kiszedegetése a

miscellaniából. A perceptoráliát is végigrágtam.

Emlékeim szerint jó viszonyt ápolt az osztrák kutatókkal. Mikor jelentek meg a levéltárban?

1955, az államszerződés után. Ismerem Sinowatzot, a volt kancellárt is. Ő még könyvtárosként járt nálunk. Néhány éve találkoztunk Nagymartonban. Azt mondta, emlékszik egy fiatalemberre, akinek az volt a legnagyobb kifogása a politikai rendszer ellen, hogy nem engedi utazni az embereket. Mondtam, hogy én voltam az a fiatalember. A kismartoni levéltár, múzeum munkatársai és néhány helytörténész rendszeresen kutatták nálunk az átcsatolt területek történetét. 56 után volt egy kis szünet, aztán újra jöttek. Mivel a német az anyanyelvem, nem okozott gondot a kommunikáció. Valószínűleg az ismeretségnek és a nyelvtudásomnak köszönhettem azt is, hogy a 70-es évek elején meghívtak az első, még Mogersdorfbán tartott konferenciákra.

Jól emlékszem rá, mert nagyon érdekes volt számomra annak idején, hogy az irodalmi németről „egymás közt” hogyan váltottak át pillanatok alatt a számomra érthetetlen dialektusra. Mit kutattak akkoriban a magyar kutatók?

A helytörténészek, diákok mellett éppen a soproni anyag hallatlan gazdagsága és értéke miatt sok „hivatásos” kutatónk volt. A már említetteken kívül Radó Polikárp, Bárdos Kornél, Szendrei Janka, Kovács József László nevét említhetném. Dolgozott soproni anyagból Zimányi Vera, Dányi Dezső is.

Mennyire becsülték, értékelték a levéltárban végzett munkáját? Kapott kitüntetések?

Igen, 1975-ben Szocialista Kultúráért érmet, oklevelet kaptam, ami miniszteri 96dícséret volt tulajdonképpen. Nyugdíjba vonulásomkor a Munka Érdemrend ezüst fokozatát, 2001-ben, 75 évesen pedig Pauler Gyula díjat, ami a levéltárosok elismerésére szolgál. Évente, ha jól tudom, négy osztható ki belőle. Meglepett, de nagyon jól is esett, hogy a szakma még nem felejtett el egészen.

Tudom, hogy Jóska bácsi a legutóbbi időkig énekelt különböző kórusokban. A zene szeretetét fiába, Tamásba is beoltotta, aki közgazdászként orgonál, koncerteket ad.

1942-től énekeltem a templomi kórusban. Itt tanultam meg blattolni, kottáról énekelni. 1948 és 1951 között a városházán dolgozóknak is volt egy énekkara, Vidor Jóska bácsi vezette. Az ő ajánlására elvégeztem egy egyhónapos karvezetői tanfolyamot Alsógödön. Ezt követően 1950 augusztusában vettem át a kar vezetését, amíg az meg nem szűnt.

Tudomásom szerint a domonkos templomban énekelt a legtöbbet...

Igen, 1948-tól. 1950-től 42 éven keresztül vezettem a kórust. 40 tagú vegyeskarunk volt. 1992 után is sokáig énekeltem még. Most sajnos már nem tudok... Annak idején heti 2x2 órát gyakoroltunk. Nagyszerű segítők voltak, például Soproni (Schwarz) József, a zeneszerző. Schubert, Mozart, Liszt műveket adtunk elő, igaz, csak miséken. De máshol is láttam el karvezetői teendőket. Diákkórusokat tanítottam be, a Szövetkezeti Énekkarban másodkarnagy voltam Radó Ferenc mellett. Az ötvenes évek elején a zeneiskola tanári karával is foglalkoztam.

Nem gondolt arra, hogy főhivatásul válassza a zenét?

Igen, persze, hogy gondoltam rá. Annak idején, 22-23 évesen felmerült az zeneakadémiai továbbtanulás, a Bartók Szövetség titkára, Soproni György nagyon biztatott. De édesanyám nem szívesen engedett volna el Budapestre. Szerettem a szüleimet, nem akartam őket elhagyni. A zene mindenesetre sok örömet szerzett nekem... ahogy a levéltár, a levéltári munka is.

Ha jól tudom, feleségét is a zenének köszönheti...

Igen, a kórusaink együtt szerepeltek, és valahogy felfigyeltünk egymásra. Viszonylag későn, 1971-ben nősültem, azonban nem hiába vártam ilyen sokáig. A feleségemmel máig remekül megértjük egymást, rengeteget beszélgetünk. A gyerekek 1972-ben, 1973-ban és 77-ben születtek.

Viszátérve a levéltári dolgokra, itt is volt Jóska bácsinak egy „másodvirágzása”. 1992-től rész munkaidősként naponta bejárt, a levéltárban töltötte a délelőttöket.

Igen. Az a délelőtti 2-3 óra célt és ritmust adott a napnak. Szerettem bejárni. Ráadásul termékenyek voltak ezek az évek. Ekkor készült el a tanácsi jegyzőkönyvek regesztakötete, az úrbéri kilenc kérdőpont átírása, egy-két tanulmány is. Jól estek a ráadás évek. Hiába, a levéltár sok évtizeden keresztül a második otthonom volt.

Köszönöm a beszélgetést. Erőt, egészséget kívánok a következő 20 évre, egészen a 100-ig. A következő kerek évfordulót akkor ünnepeljük meg.

2006. LX. ÉVFOLYAM 1. SZÁM / 91SOPRONI ARCOK / Turbuly Éva: Tirnitz József 80 éves / 97Tirnitz József publikációi 1959-2003233

97Tirnitz József publikációi 1959-2003²³³⁽²⁵⁷⁾

1959.

Adatok Sopron város munkásmozgalmának történetéből. In: Soproni Szemle 13 (1959) 110-120. 2. sz. 137-143.

1961.

Adatok Sopron város munkásmozgalmának történetéből.(folytatás) In: Soproni Szemle 15 (1961) 221-232.

A Soproni Fésűsfonógyár munkásainak sztrájkja 1935-ben. In: Soproni Szemle 15 (1961) 141-148. (adatközlés)

1962.

Sopron vármegye parasztságának és agrárproletariátusának szociális helyzete a Horthy-korszakban – egykorú jelentések tükrében. In: Soproni Szemle 16 (1962) 106-113.

1970.

Az élet megindulása a felszabadulás után Győr-Sopron megyében. II. rész Sopron megye In: Lengyel Alfréd, Sály István, Tirnitz József: Az élet megindulása a felszabadulás után Győr-Sopron megyében. Győr, 1970. 257-487. (dokumentumkötet)

1971.

Sopron szabad királyi város külső tanácsa 1526-1711. In: Tanulmányok a magyar helyi önkormányzat múltjából. Szerk.: Bónis György, Degré Alajos Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó (1971) 53-79.

1972.

Michel János soproni krónikaíró. (Adalék a soproni katolikus alsó fokú oktatás történetéhez) In:

Soproni Szemle 26 (1972) 271-276.

1973.

Az alsófokú iparigazgatási szervek és ügykörük alakulása 1945-1950 között. In: Levéltári Szemle (1973) 473-502.

1974.

XVIII. századi feljegyzések Sopron éghajlati viszonyairól és a várost ért elemi csapásokról. (1725-1800) In: Soproni Szemle 28 (1974) 165-178.

Az abszolutizmus kori bírósági iratanyag selejtezhetségéről. In: Levéltári Szemle (1974) 24-45.

1976.

Sopron város úrbéres falvainak lakossága a 18. sz. első felében. In: (MTA Veszprémi Akadémiai Bizottságának Értesítője). A Dunántúl településtörténete I. 1686-1768. Veszprém (1976) 158-165.

981977.

Sopron város kulturális fejlődése a 18-19. sz. fordulóján In: (Magyar Tud. Akadémia Pécsi és Veszprémi Akadémiai Bizottságának Értesítője). A Dunántúl településtörténete II/2. 1767-1848. Pécs (1977) 93-108.

1982.

Sopron és vidékének munkásmozgalma 1925-1928. Győr, 1982. 143.

1987.

Buda expugnata 1686 – Europa et Hungaria 1683-1718. In: A török kiűzésének hazai, levéltári forrásai. Sopron vármegyei és Sopron város levéltári anyag. Budapest, 1987. 193-200.

1990.

Das Komitat Oedenburg und sein Archiv In: Burgenländische Heimatblätter. Jg.52. (1990) Heft 3. 101-123.

1992.

Die wirtschaftlichen Auswirkungen der Grenzziehung 1921 auf die Stadt Sopron/Ödenburg. – In: Traude Horváth und Eva Müllner: Hart an der Grenze: Burgenland und West Ungarn. Wien. Verl. Für Gesellschaftskritik. (1992) 45-54.

1993.

Soproni polgárjogot nyert művészek és képzőművészeti kultúrával kapcsolatba hozható mesteremberek. In: Házi Emlékkönyv. Emlékkönyv Házi Jenő Sopron város főlevéltárosa

Születésének 100. évfordulója tiszteletére. Szerk.: Dominkovits Péter, Turbuly Éva. Sopron, 1993. 287-301.

1996.

Tirnitz József – Szakács Anita: Sopron város tanácsa bírósági jegyzőkönyveinek regesztái I.

1533-1554. Sopron, 1996. 118.

1998.

Askercz Éva – Tirnitz József: Id. Storno Ferenc jegyzetei az 1848-49. évi szabadságharc soproni és Sopron vidéki eseményeiről. In: Soproni Szemle 52 (1998) 365-374.

1999.

Antworten auf die Neun Fragepunkte der Maria Theresianischen Urbarialregulierung im Komitat Sopron/Ödenburg II. Deutsche Bekenntnisse (1767) A Mária Terézia-kor úrbérrendezés kilenc kérdőpontos vizsgálatai Sopron vármegyében II. Német nyelvű vallomások (1767) Sopron – Eisentadt, 1999. 217.

2003.

A soproni „Wirtschaftsbürger” – „gazdapolgár”. In: Egy emberöltő Kőszeg szabad királyi város levéltárában. Szerk.: Mayer László, Tilcsik György. Szombathely (2003) 301-305.

2006. LX. ÉVFOLYAM 1. SZÁM / 91SOPRONI ARCOK / 99Molnár László: Macher Frigyes emlékezete (1923-2005)

99Molnár László: Macher Frigyes emlékezete (1923-2005)

Macher Figyes Sopronban született 1923. október 20-án, és egész életében hűséges polgára maradt a városnak. Az evangélikus elemi iskola után a Széchenyi István reál-gimnázium tanulója volt, ahol kitűnő érettségi vizsgát tett 1942-ben. A József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen 1946. október 2-án szerzett kohómérnöki oklevelet. Oktatói tevékenységét Sopronban az elemző kémiai tanszéken kezdte a Kossuth-díjas akadémikus, Romwalter Alfréd tanársegédjeként. Az egyetemi átszervezés után, 1950-ben Miskolcra, a Nehézipari Műszaki Egyetemre helyezték, ahol elsősorban a vasalapú anyagok nedves elemzésével foglalkozott. Mika József – ugyancsak Sopronból áthelyezett – Kossuth díjas egyetemi tanár mellett adjunktusként a színképelemzés tantárgyat adta elő a kohómérnökhallgatóknak. Szülővárosának szeretete azonban visszahúzta Sopronba, pedig Miskolcon – a körülmények ismerői szerint – az egyetemi tanári rang hamar elérhető lett volna számára.

A bányamérnök-oktatás helyszíne nyolc éven át megosztott volt a két város között. A bányászok az ötödik szemesztertől kezdve a diploma megszerzéséig Sopronban végezték tanulmányaikat. Macher Frigyes 1952-ben visszatérve – Vendel Miklós professzor adjunktusaként a földtan-teleptan tanszéken a bányamérnökhallgatókat oktatta.

A bányamérnök képzés végleges távozásakor a városban maradt és 1958-tól az 1500 fős Soproni Vasöntöde főmetallurgusa lett. Az üzemben a temperöntvények felé fordult érdeklődése. Üzembe helyezte hazánk első szekunder levegős kupolóját, hálózati frekvenciás tégelykemencéjét és bevezette a termoelektromos szilícium meghatározását, a spektrométeres elemzést. A temperöntészet témában nemzetközi bizottságokban vett részt, Moszkvában és Madridban előadásokkal képviselte a magyar kohászatot. 1966-ban műszaki doktori fokozatot szerzett.

A bányászati és kohászati tudományok közös művelőjeként munkálkodott, a legmagasabb szellemi színvonalon. Nyugdíjba vonulva, 1984 januárjától 16 éven át a Központi Bányászati Múzeum tudományos főmunkatársa volt. Az 1910-ben létesített Vasöntöde történetét feldolgozta, és a